

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

בס"ד

כ"ט תמוז, תשע"ב

מחלקת הבחינות הארצית

מבחן הסמכה בהלכות שבת

- א. חלק א' (עיון) יש לענות על שבע שאלות בלבד חלק זה הינו 70 אחוז מציון הבחינה.
- ב. חלק ב' (בקיאות) יש לענות על חמש שאלות בלבד, חלק זה הינו 30 אחוז מציון הבחינה
- ג. בחלק העיוני יש לנמק את התשובות ולציין את כל מקורות ההלכה, (גמרא, ראשונים, שו"ע וכו')
- ד. בתשובתך נא התמקד בנידון השאלה בלבד.
- ה. השתדל לכתוב כל תשובה בדף נפרד.

עיון (חלק א')

1. מאכל בן דרוסאי:

תבשיל שהגיע לשיעור מאכל"ד כיצד הדין בכל אחד מאיסורי שבת המנויים כדלהלן: (א"צ להאריך בתשובה זו יש לציין את מקורות ההלכה ודעות הראשונים בקצרה)

- א. להשהות ע"ג כירה או תנור שאינו גרוף וקטום תבשיל שהגיע לשיעור "מאכל בן דרוסאי"?
- ב. נתינת בשר שנצלה מבעו"י כשיעור מאכל"ד ע"ג גחלים בערב שבת סמוך לחשיכה?
- ג. הטמנה (באופנים האסורים) בתבשיל שהגיע לשיעור מאכל"ד?
- ד. החזרת הקדירה לתנור אחר שבושלה כשיעור הנ"ל?

2. מלאכת מלבן ותיקוני הבגד בשבת:

- א. טיט שעל גבי המנעל האם ובאיזה דרך ניתן להסירו? פרט ונמק!
- ב. טיט לח או יבש הנמצא על הבגד האם מותר להסירו בשבת ובאיזה אופן? ואם יש מראה טיט בלבד בלא ממשות האם מותר להסירו?
- ג. האם מותר לחבר שני חלקי בגד ע"י סיכת ביטחון?

3. מוקצה:

- א. ציין בקצרה מספר אופנים (לפחות 6) שמצינו היתר לטלטל מוקצה ביום השבת?
- ב. מוקצה מחמת חסרון כיס האם הוא נמדד כלפי בעל המוקצה, או אזלינן בתר רובא דעלמא? והאם דבר שאסור לבעליו ומותר לעלמא (כגון שנדר הנאה ממנו) הוא מוקצה לכל?
- ג. נטל דבר מוקצה בידו האם יכול לטלטלו ולהניחו במקומו, או שמא עליו לשוטטו מיד? פרט!

4. מבשל ומעשה שבת:

- א. המבשל בשבת במזיד במלאכה האסורה מדאורייתא, או מדרבנן, מה דין המאכל? ובאלו מלאכות מצינו שאסור ליהנות מהם לעולם?
- ב. כתוב את הנימוקים ההלכתיים לאסור או להתיר את השימוש ב"דוד שמש" בשבת, ומסקנות הפוסקים בזה.
- ג. האם מותר להשהות או להטמין בתולדת חמה או תולדת האור?

5. סוהג:

- א. בוסר שראוי לאוכלו על ידי הדחק האם מותר לסוהגו לתוך איכל לאלתר, או לאחר זמן?
- ב. זיתים או מיני ירקות כבושים בחומץ או במלח האם מותר לסוהגן? פרט!
- ג. האם מותר לשבר בשבת קרח שבנהרות בימות החורף לצורך טבילה או שתיה וכדו'?

6. בורר ותיקוני מאכל בשבת

- א. כיצד ניתן על פי ההלכה להפריד תולעים ממים כדי לשתותם? ומים שיש בהם מעט קיסמים וכדו' האם מותר לסנן למי שהוא איסטינס?
- ב. האם מותר למלוח חתיכות בשר, ביצה וחתיכות צנון?
- ג. האם מותר לשפוך מים מועטים דרך החלון כשנושבת הרוח?

מוקד מלפני ממוחשב:

בית יהב, ירמיהו 80, ירושלים, ת.ד. 36016, מיקוד 91360, www.rabanut.gov.il

דיינות, תעודות הסמכה והשת"ג – פקס: 02-5000353 דוא"ל: orly@rabbanut.gov.il

רישום לבחינות רבנות וקבלת תוצאות – פקס: 02-5313198 דוא"ל: 1.ירישוב: exams1@rabbanut.gov.il 2. תיצאית: exams@rabbanut.gov.il

Beit Yahav, 80 Yirmiyahu St., Jerusalem P.O.B. 36016, Fax: 02-5000353

7. חולה ורפואה בשבת

- א. עשה מלאכות עבור החולה בשבת: כגון - השוחט, המבשל, או שקצץ פירות עבורו, האם מותר הבריא לאכול ממנו בשבת? נמק!
ב. האם מותר לישראל לעשות מלאכות האסורות מדרבנן עבור חולה שאין בו סכנה?
ג. חולה או רעב האם מותר להם לינוק מן הבהמה בשבת?

8. מלאכת כותב וציובע

- א. המקדש או הבדיל על יין לבן האם יצא ידי ח"ה? והאם מותר למזוג יין לבן במעט יין אדום ע"מ שיתאדם לצורך קידוש או לשתיית ד' כוסות בפסח?
ב. הכותב או הציובע על בשרו מה דינו? והאם מותר לאשה לתת אבקת פודינה על פניה בשבת? נמק דבריך!
ג. ספר שכתוב על חודי דפיו האם מותר לפותחו או לסוגרו בשבת? והאם מותר לשחק במשחקי הרכבה ופאזל בשבת? נמק!

בקיאות (ח"ב)

1. השכרת בריכה לנכרי ודין ספינה בשבת.

- א. האם ובאלו אופנים מותר להשכיר בית מרחץ או בריכת שחייה לנכרי?
ב. טיול מאורגן בספינה (ספינת מנוע) אשר ספינה יהודים ששטה לזופי הים התיכון האם מותר להצטרף לנסיעה זו כשהספינה שטה גם בשבת? והאם מותר לרדת ממנה בשבת כשהספינה עוגנת בחניית ביניים?

2. הדלקת הנר

- א. המתארחים בסעודת ליל שבת אצל אחרים וחוזרים ללון בביתם, כיצד ינהגו לגבי הדלקת הנר?
ב. איש או אשה שהדליקו נרות שבת בפלג המנחה, או סמוך לשקיעת החמה, האם הם מותרים בעשיית מלאכה?

3. קידוש והבדלה

- א. אכל ושתה בליל שבת ללא קידוש, האם יקדש בלילה, או שמא ימתין לקדש לפני סעודת היום? ומה דינו של מי שלא קידש בלילה, האם יש לו תשלומין ביום?
ב. לא אמר "אתה חוננתנו" בתשעה באב שחל להיות באחד בשבת האם צריך לחזור ולהתפלל? ומדוע?
ג. לא אמר "אתה חוננתנו" בערבית, וטעם או עשה מלאכה, האם יחזור להתפלל? ומה הדין אם עבר והבדיל על הכוס?

4. היוצאה

- א. האם מותר להוליך אדם ברשות הרבים על כסא גלגלים? והאם היושב יכול להוביל את עצמו? נמק!
ב. האם מותר לצאת בשבת לרה"ר כאשר הוא לבוש בב' מלבושים אחר על השני כגון ב' כובעים או ב' חגורות זע"ז?
ג. המוצא תפילין או ספר תורה מונחים ברה"ר כיצד עליו לנהוג עימם?

5. אמירה לגוי

- א. מי ששוחה במלון בשבת ואין כל אפשרות לפתוח את דלת החדר במלון אלא על ידי כרטיס מגנטי בלבד, שהכנסתו להריץ הדלת גורמת לשחרור המנעול האלקטרוני ולהדלקת מכשירים חשמליים בחדר כגון תאורה ואוורור וכדו', מהו הפתרון ההלכתי שהיית מציע לו לעשות מע"ש על מנת שיוכל להיכנס לחדרו בשבת ולצאת ממנו לתפילות ולסעודות שבת?
ב. חופה הנערכת בשבת האם מותר להזמין גוי על מנת שינגן או שיתקן כלי שיר לצורך שמחת התן וכלה?

6. בעלי חיים בשבת

- א. האם מותר להאכיל בשבת כלב, או יונים ביתיות שאינם שלו?
ב. מהם הפתרונות ההלכתיים שנאמרו לגבי חליבה בשבת במקום צער בעלי חיים ומה דין החלב?
ג. האם מותר לפורר לחם לפני התרנגולים בשבת?

בהצלחה